

Novinka v boji proti dezinformacím: Zákon na ochranu pětikolky

- CZ24 News | 15. října 2022

ČESKO: Nová legislativa, která má bojovat s dezinformacemi, přichází do sněmovny

Foto: Hans Štembera Popisek: Před jednáním vlády

Tak nás pod dramaticky vyhlížejícím titulkem „Dezinformační weby mají namále“ informovala média o tom, jak pokračuje příprava zákona proti alternativní mediální scéně. O tomto zákonu se mluví už od konce února (konkrétně v symbolický den, výročí 25., tedy tzv. Vítězného, února), kdy došlo k vypnutí několika zpravodajských a názorových portálů následkem „metodického“ doporučení vlády a zpravodajské služby. Vypnutí samotné tehdy provedla soukromá společnost, kterou k tomu z hlediska zákona pranic neopravňovalo. Tato brutální cenzurní akce vyvolala řadu sporů (včetně soudních doher), hlasitý odpor provozovatelů i příjemců produkce oněch alternativních webů a obecnou rozpravu o tom, co stát smí a co už nesmí. Už tehdy nás různí vládní činitelé, např. ministr vnitra Rakušan, informovali o tom, že pro příští zásahy podobné tomu prvnímu (lakmusový papírek?) uchystá příhodnou legislativu, která by podobné restrikce podložila zákonem.

Dnes tedy čteme mj. tohle (třeba v Novinkách.cz): „Chystaný zákon proti dezinformacím nabírá konkrétní kontury. Jeho aktuální verze podle Ministerstva vnitra počítá s vypínáním takových webů, jejichž obsah je ohrožením národní bezpečnosti státu. Typicky jde o stránky šířící proruskou propagandu. Za neuposlechnutí by hrozila až statisícová pokuta.“ Prý „půjde o případy, kdy dezinformace nebo propaganda můžou ohrozit svrchovanost, územní celistvost, demokratické základy země nebo značnou měrou ohrozit vnitřní pořádek a bezpečnost státu“, zní z oficiálních úst mluvčí ministerstva Hany Malé.

Jak tato sdělení číst? Jednoduše. Jde o gumové opatření podobné obušku, který lze použít účelově v případě politické objednávky. Původní zákon počítal s restrikcí „dezinformací“, ale předkladatelé a iniciátoři se samozřejmě nedohodli na definici „dezinformace“, která by obstála při právním pohledu. Proč? Protože žádná taková definice neexistuje a ani existovat nemůže. Je informace, pak je

informace interpretovaná, dále informace dezinterpretovaná, případně doplněná údaji zčásti či vůbec nepravdivými. To je tak široká škála, jakou žádný zákon nedokáže postihnout. Už i proto ne, že „informace“ i „dezinformace“ jsou dynamicky se měnícími entitami. Například v jednom roce jste byli označeni za dezinformátora za tvrzení o tom, že vakcína Johnson & Johnson, kterou tehdejší vláda vnucovala národu jako „tečku“ za covidem, je neozkoušená a nejsou známy její skutečné kladné či záporné účinky. Vláda se prostě rozhodla, že tato vakcína vyřeší její problém, a dala ji tedy národu povinně. O půl roku později se ukázalo, že se žádná „tečka“ nekoná a z nových případů covidu připadá skoro polovina na ty, kteří absolvovali tu jednu „vládní“ vakcínu. V tu chvíli už tímž tvrzením neposkytujete dezinformaci, nýbrž informaci. Už proto prostě nelze „deformaci“ staticky definovat, a tedy ani trestat.

Tak na to vláda jde od lesa: nahradila dezinformaci jiným zločinem, a to šířením sdělení, jejichž „obsah je ohrožením národní bezpečnosti státu“. To je ovšem rovněž velmi gumové. Řekněme, že je zde účelově využita situace války na Ukrajině. Oficiální doktrínou české zahraniční politiky je věta „jsme ve válce“, kterou neustále melduje premiér Petr Fiala i ministr zahraničí Jan Lipavský. Nu, možná kdyby řekli, že jsme ve sporu (nebo třeba i expresivně „ve válce“) ideologickém či geopolitickém, jenž je veden mezi Ruskem a Západem (jehož jsme součástí), snad by se to dalo akceptovat, i když i to s výhradami. Jenomže věta „jsme ve válce“ má jediný obsah: jsme součástí jedné z válčících stran, dodáváme jí zbraně a jinou podporu (což je fakt) a chystáme se vojensky vstoupit do konfliktu (což, jak doufám, pravda není). Jenže už teď, když píšu tyto věty, se mohu dopouštět činu „ohrožení národní bezpečnosti státu“. Stačí, když nějaký prokurátor (a nemusí to hned být zkušený totalitní služebník Igor Strž) usoudí, že ve větě „nejsme ve válce“ není skryta jen pochybnost o logice a plné správnosti oné vládní fráze, ale že v tom je schován rovnou ďábel ohrožující naši zemi. Je to, jako když premiér Fiala označil sedmdesát tisíc demonstrantů na Václavském náměstí za proruské živly. Pak se sice vytácel, že měl na mysli jen organizátory, nikoli účastníky, ale to první slovo už nešlo vzít zpět. Taková je totiž síla dezinformace: záleží velmi na tom, v jakém emočním aranžmá zazní. A ta Fialova věta byla dezinformací nad slunce jasnou.

Takže ano, chystejme se, že se naši vládní „demokraté“ rozhodnou pro postihování svých kritiků, odpůrců či třeba jen pochybujících (cogito, ergo sum, říká vám to něco, dámy a pánové ve Strakovce?). Tak jako si komunisté vyrobili klacek na psa, jehož bylo třeba bít, v podobě paragrafu o příživnictví, pobuřování, či dokonce přisluhování imperialismu, tak si náš dnešní režim vyrábí (jak říkal Miloš Zeman) „bič z jisté materie“. Jenže to není ta materie, kterou měl na mysli prezident. Je to zatraceně brizantní munice, kterou lze použít vlastně na kohokoli. Stačí napsat na internet pochybovačnou větu „je to opravdu všechno tak, jak nám je předkládáno?“, a už „ohrožujete národní bezpečnost státu“.

Když zavraždili v roce 1923 ministra financí Aloise Rašína, přijal tehdejší Parlament zákon „na ochranu republiky“ č. 50/123 Sb. Zde můžeme v § 1 část: „(1) Kdo se pokusí: a) zničit samostatnost nebo ústavní jednotnost republiky, b) odtrhnout od republiky část jejího území, c) zničit nebo rozvrátit lidově demokratické zřízení nebo společenskou nebo hospodářskou soustavu republiky, zaručené ústavou, nebo d) násilím znemožnit ústavní činnost presidenta republiky nebo jeho náměstka, zákonodárního sboru nebo vlády (sboru pověřenců), bude potrestán pro zločin těžkým žalářem od deseti do pětadvaceti let, nebo na doživotí.“

Další paragrafy hovoří výslovně o „vyzvědačství, hanobení republiky, vyžrazení státního tajemství, ohrožení obrany státu, válečném škůdnictví, válečné zradě, nedovoleném ozbrojování, sabotáži“ atd. Je tu i pasáž věnovaná hanobení hlavy státu a jiných činitelů či institucí, ale pozor: specificky se zde zmiňuje zdroj takové činnosti z fašistických kruhů.

Nějak se nemohu dočíst důvodu, proč, když máme i dnes v zákoně (hlava IX trestního zákoníku č. 40/2009 Sb.) trestný čin vlastizrady podobná ustanovení (sabotáž, teroristický útok, vyzvědačství,

vyzrazení státního tajemství atd.), musíme vymýšlet pryžové zákony účelově napasované na momentální politické oponenty. Není-li ovšem důvodem jejich eliminace z veřejného života na základě de facto vymyšlených podání či udání. Kdyby se někdo z těch, o nichž hovoří nový zákon, dopouštěl onoho „ohrožení národní bezpečnosti státu“, je zde výše citovaný zákon, podle něhož je v případě prokázání takového skutku možné trestat.

Takto je to jen zřejmý další krok k politickým procesům. A s těmi máme v poměrně nedávné minulosti dosti neblahé zkušenosti. Neměl by to naší vládě, vymýšlející podobné nesmysly, někdo připomenout?

[ZDROJ](#)